

Hälsosituationen hos nyanlända familjer i etableringsprocessen

Elisabeth Mangrio, PhD

Institutionen för Vårdvetenskap, Fakulteten för hälsa och samhälle, Malmö universitet
Malmö Institute for Studies of Migration, Diversity and Welfare (MIM), Malmö universitet

Malmö, 10 december 2019

Bakgrund

- Lägre utbildningsnivå idag
- Större utmaningar på arbetsmarknaden
- Etableringen kräver aktivt deltagande
- Familjesituationen kan skapa stress

Syfte

- Syftet med den här studien var att belysa upplevelsen av hur nyanlända mår under det att de ska etablera sig i samhället

Metod

- En kvalitativ intervjustudie utfördes under 2017 med nyanlända flyktingfamiljer i Skåne som hade erhållit uppehållstillstånd
- 15 Syrisk familjer deltog
- Föräldrarna var i åldern 21-65 år och hade 1-6 barn/familj
- De hade varit i Sverige i 2-36 månader

Resultat

Väntan på uppehållstillstånd

- Tar lång tid att få uppehållstillstånd
- Alla får inte permanent uppehållstillstånd
- Statslösa barn utan ID-handlingar

Resultat

Strävan efter att hitta ett stabilt boende

- Utmaningar att hitta bostad
- Fick flytta ofta och fick bo utan kontrakt
- Tveksamhet till att någonsin kunna hitta en bostad:

“Svenska hyresvärdar vill inte hyra ut till familjer såsom vår, eftersom vi inte har arbete och det kan ta lång tid innan vi får det, eftersom vi precis börjat studera Svenska.”

Resultat

Upplevelse av det svenska systemet

- Tacksamhet till det svenska samhället och dess system
- Sverige följer mänskliga rättigheter

“Det skulle vara jätte fint om jag kunde gå tillbaks i tiden och kunna ge något tillbaks till landet.”

- Tacksamhet för skolor och välfärdssamhället med bidrag
- Känsla av stabilitet, eftersom man får allt vad man behöver

Resultat

Barnens anpassning

- Barnen gillade skolan och att alla behandlades lika
- En del barn fick ofta byta skola på grund av flytt
- Barnen gillade Sverige
- En annan kultur och annat sätt att uppfostra barnen

Resultat

Strävan efter att finna ett arbete

- Svårt att hitta arbete

“Jag ska göra mitt bästa för att slutföra etableringsprocessen här i Sverige och sedan försöka att hitta ett arbete, så att jag slipper leva på det hemska bidragssystemet med låga ersättningar.”

- Många var optimistiska över att kunna hitta ett arbete

“Om man anstränger sig, kan man ha en god framtid här.”

Resultat

Anpassning till ett annat social liv

- En del familjer lärde känna andra här, men mest från det egna hemlandet. En kvinna sa:

“Vi har lärt känna andra familjer här, som vi inte kände innan vi kom hit. De kommer mestadels från Syrien and Palestina.”

- Många gav uttryck för att de ville lära känna svenskar

Resultat

Mental kamp över en ny social situation

- Familjerna berättade att de kämpade mentalt på grund av en ny social situation.
- En del mådde inte bra mentalt eftersom de fick vänta på familjemedlemmar som fortfarande var kvar i hemlandet:

“Jag har levt med sådan stress och depression eftersom jag inte kunde träffa min familj som var i Turkiet och fick vänta i 13 månader innan de kunde komma hit.”

Nyanlända kvinnors perspektiv på upplevelsen av att aktivt delta i etableringen

Syfte

- Syftet med denna studie var att belysa upplevelsen av hur nyanlända kvinnor upplever sitt aktiva deltagande i etableringen.

Resultat

- Lidande av att vara ifrån sina familjemedlemmar
- Emotionella reaktioner såsom oro över familjemedlemmar kvar i hemlandet
- Känslor av ensamhet och känslor av svårigheter att kunna starta ett nytt liv utan sina nära och kära

Resultat

- Viljan att åstadkomma något av värde
- Satte mål och planerade hur de skulle nå målen
- Vikten av att lära sig språket och att detta ansvar låg på dem själva

Resultat

- Förmågan att kunna kombinera olika aspekter av livet
- Balans mellan hemmet och skolan och behovet av att också prioritera sina barn
- Strävan mot att övervinna fysiska hinder såsom värk, högt blodtryck och gynekologiska besvär
- Strävan mot att övervinna mental kamp såsom ångest över att finna arbete

Slutsatser

- Utmaningar att hitta stabilt boende
- Saknad av familjemedlemmar kvar i hemlandet
- Finns en iver efter att lära språket även om det tar tid
- Utmaningar finns i att finna arbete